

Se zaměstnáváním odsouzených bude více pomáhat Úřad práce ČR

Zástupci Vězeňské služby ČR, Probační a mediační služby ČR a Úřadu práce ČR podpisem dvou memorand zahájili intenzivnější spolupráci. Takto systémová spolupráce resortních složek Ministerstva spravedlnosti ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR zde dosud chyběla. Strany chtějí zaměřit své úsilí na rekvalifikaci osob ve výkonu trestu tak, aby i lidé se záznamem v trestním rejstříku našli vhodné pracovní uplatnění. Snahou je také zlepšit zaměstnávání odsouzených s alternativním trestem.

Podpisů memorand se v budově Ministerstva spravedlnosti ČR zúčastnili zástupci všech dotčených stran, které přivítal ministr spravedlnosti Robert Pelikán: „Mám velkou radost, že jsme dnes podnikli významný krok na cestě, na které se snažíme dát odsouzeným šanci na lepší život na svobodě. Od těchto memorand si slibuji zejména lepší informační propojení dotčených stran, aby byla tato iniciativa užitečná.“

Na slova šéfa resortu justice navázala také ministryně práce a sociálních věcí Jaroslava Němcová: „Podpisem těchto memorand chceme dát odsouzeným lidem druhou šanci a pomoci jim v jejich návratu zpět na trh práce.“ Ministryně dále dodala, že Úřad práce ČR již několik let spolupracuje s potenciálními zaměstnavateli odsouzených a snaží se jim současně i bývalé vězně představit jako výhodnou a kvalitní pracovní sílu.

To, jak těžké je pro lidi se záznamem v rejstříku nalézt práci, potvrdil i ředitel Odboru zaměstnanosti Generálního ředitelství ÚP ČR Jan Karmazín: „Zaměstnavatelé se často obávají takového člověka přijmout a ten se pak dostává do začarovaného kruhu. Protože nemá práci, nemá ani příjem a potřebuje peníze. Výsledkem pak může být další trestná činnost. Klienti s trestní minulostí jsou ohroženi dlouhodobou nezaměstnaností. Právě proto se i jim snaží Úřad práce ČR ve zvýšení míře pomoci v návratu na trh práce.“

Memorandum uzavřené mezi Vězeňskou službou ČR a Úřadem práce ČR cílí na rekvalifikace

osob ve výkonu trestu. Vzdělávání za mřížemi má bezesporu pozitivní efekt při návratu na svobodu. To zdůraznil také generální ředitel Vězeňské služby ČR Petr Dohnal: „Zaměstnávání umožňuje udržet a rozvíjet stávající pracovní návyky odsouzených a současně vytváří pracovní návyky těm s malými nebo vůbec žádnými zkušenostmi.“

Memorandum uzavřené mezi Probační a mediační službou ČR a Úřadem práce ČR se sou-

středí na odsouzené s alternativním trestem. Obě strany se zavázaly ke krokům směřujícím k zaměstnávání těchto osob. Faktor zaměstnanosti totiž hraje pozitivní roli v tom, aby se bývalí pachatelé odklonili od kriminální kariéry a setrvali na správné cestě. „Vedle vedení klientů vracejících se z vězení řešíme i problematiku klientů na svobodě, kterým byl uložen alternativní trest. I oni mají záznam v trestním rejstříku. Stabilitní zaměstnání a legální příjem považujeme za jeden z klíčových ochranných faktorů přispívajících k tomu, aby se lidé s trestní minulostí nevrátili ke kriminální kariéře,“ uvedla ředitelka Probační a mediační služby ČR Andrea Matoušková.

Zaměstnávání osob ve výkonu trestu je oblastí, které se resort spravedlnosti věnuje dlouhodobě. Aktuálně pracuje 8 895 osob, což je 60,57% zaměstnanost odsouzených. A počet pracujících vězňů stále roste. Vězni pracují jak pro veřejné, tak pro soukromé subjekty.

(red)

Ředitelka Probační a mediační služby Andrea Matoušková a ředitel Odboru zaměstnanosti Generálního ředitelství ÚP ČR Jan Karmazín podpisem memoranda zahájili intenzivnější spolupráci svých organizací v oblasti zaměstnávání odsouzených.

Foto: archiv

Věřitel a insolvenční řízení

1. Úvod prezidenta České asociace věřitelů

Nemalý počet insolvenčních řízení končí pro věřitele obdržáním rozvrhového usnesení, které jim oznámí nulové uspokojení jejich přihlášených pohledávek. Na tento okamžik čekají i několik let, aby nakonec zjistili, že bohužel nic nedostanou a insolvenční řízení bylo zbytečné.

Zástupci České asociace věřitelů jsou členem několika věřitelských výborů, do kterých je delegovali jejich klienti - věřitelé. V těchto případech se snažíme do řízení zapojit co nejvíce věřitelů s cílem urychlit celý proces, získat ze sepsané majetkové podstaty co nejvíce peněz a ulehčit insolvenčnímu správci jeho činnost, kdy jsou na něho kladeny vysoké nároky při správě

a zpeněžování majetku. Správce bez dlouhodobé praxe nemůže detailně znát problematiku dlužníků z oboru stavebnictví, dopravy, strojírenství, velkoobchodu, potravinářství a podobně. Při prodeji majetku dlužníka mu tedy nezbyvá nic jiného než zveřejnit informaci o prodeji na webová inzertní místa a čekat několik dní, zda se najde zájemce o odkup, který si sám diktu-

je cenu v rámci pravidla „za nejvyšší nabídku“.

Zjistili jsme, že největších úspěchů při prodeji majetku dlužníka se dá dosáhnout při intenzivní spolupráci se všemi přihlášenými věřiteli v daném konkurzu. Často se jedná o bývalé obchodní partnery dlužníka, kteří působí ve stejném odvětví jako on. Výsledkem je pak vyšší počet zájemců o odkup dlužníkovu majetku, a tím i dosažení vyšší prodejní ceny. Důležité je rovněž zrychlení celého procesu správy majetku, jeho inventarizace, oceňování a samotného prodeje. V praxi správce nebo věřitelský výbor osloví pět věřitelů z oboru a za měsíc je správce kontaktován deseti zájemci o odkup majetku dlužníka. Je to způsobeno zavedenými obchodními sítěmi, ve kterých se v rámci každého odvětví šíří zprávy o možnosti nákupu velice rychle.

Česká asociace věřitelů nechala pro věřitele i pro insolvenční správce zprovoznit webovou

aplikaci s názvem „Věřitelský insolvenční report“ (VIR), www.insolvencreport.cz. Uživatelé po obdržení přístupového hesla mohou do aplikace zapisovat své dotazy, svá doporučení a svá sdělení o zájmu odkoupit majetek z majetkové podstaty a tímto způsobem mezi sebou mohou jednoduše a hromadně komunikovat. Insolvenční správce pak vidí na jednom místě poznámky od několika věřitelů, čímž získá odborné informace, které by jinak získal pouze za úplaty ze znaleckých posudků. Tato webová aplikace mezitím získala přezdívku „insolvenční facebook“. U některých konkurzů se touto cestou řeší postup při zimní odstávce výrobních strojů, jinde věřitelé sledují prodej podstaty při reorganizaci a jinde spolu konzultují možnost společných žalob proti jednateli k náhradě škody způsobené opožděným podáním insolvenčního návrhu.

„Věřitelé důvěřuj, ale prověřuj.“

2. Dotazy

Po prohlášení konkurzu a po jmenování insolvenčního správce je konstatováno, že dlužník nespolupracuje, je nekontaktní a účetnictví není dostupné. Jakým způsobem může správce zjistit existenci pohledávek dlužníka, které jsou dlužníkem přihlášeny v jiných insolvenčních řízeních, nebo u kterých probíhá soudní spor?

3. Odpověď

Popisovaná situace je typickým příkladem neúčinného dlužníka. V České republice neexistuje jednotný registr závazků. Existující registry (zejména Bankovní registr klientských informací a Nebankovní registr klientských informací) poskytují zejména informace o závazcích dlužníků vůči finančním institucím. Informace v nich obsažené tak nejsou pro zjišťování majetku dlužníků pravidla využitelné.

Pro účely zjišťování dlužníkovu majetku je insolvenčnímu správci k dispozici institut povinné součinnosti dle § 43 a 44 IZ. Povinnost poskytnout součinnost dopadá na orgány veřejné správy i soukromé osoby. Pokud není insolvenčnímu správci k jeho výzvě poskytnuta součinnost řádně a včas, je osoba, která porušila svou povinnost, odpovědná za případnou tím způsobenou škodu.

V daném případě lze insolvenčnímu správci doporučit zejména vznesení dotazu všem soudům prvního stupně, zdali je před nimi vedeno řízení, jehož je dlužník účastníkem. Soud poskytne tuto informaci na základě dotazu insolvenčního správce a to o řízeních nalézacích i vykonávacích. S ohledem na promlčecí lhůtu práva příznaného rozhodnutím orgánu veřejné moci (§ 640 NOZ) je vhodné dotaz rozšířit i na řízení pravomocně ukončená v posledních 10 letech.

Vyhledávání věřitelů napříč všemi v České republice vedenými insolvenčními řízeními možné bohužel není.

4. Kreditní management,

Pojištění pohledávek - VII.

Pojištění pohledávek z vlastního pohledu

Dnes uděláme další praktickou odbočku a projdeme si situaci „Zatím nevyužívám, ale mám zájem o pojištění pohledávek“.

Vycházíme z předpokladu, že jsem ten, kdo se v naší společnosti stará o pohledávky. Majitel společnosti, finanční ředitel, kreditní manažer, účetní nebo jednoduše osoba, která má správu pohledávek na starosti.

Naše odběratele většinou známe, o těch nových si získáváme více informací, někdy pracujeme i s Kreditními informacemi. Tam, kde cítíme riziko, jednáme o zajištění, jako jsou například uznání dluhu, směnky od vlastníka odběratele, přistoupení k závazku, nebo zástavy majetkem a přeproděnými aktivy odběratele. I když v okolí sledujeme, že dlouhodobí obchodní partneři občas zkrachují, nebo neplatí, my jsme měli zatím štěstí a ztratili jsme většinou jen menší pohledávky.

Úhradu pohledávek sledujeme, pravidelně jednou za 14 dní (za měsíc) si nad neplatící sedneme a řešíme, jak docílit toho, aby zaplatili. Jistotu úhrady ale nikdy nemáme stoprocentní, a pokud by nezaplatil někdo z větších odběratelů, naše firma by se mohla dostat do vážných problémů. Pokud se tak stane, jako majitel budu svou nečinnost v této oblasti vyčítat sám sobě, jako manažer nebo zaměstnanec budu odpovědný za ošetření rizik. Následně může firma rovněž zkoumat, zda jsem já nezanedbal péči řádného hospodáře.

Nemovitosti, auta i odpovědnost máme pojištěny, a přestože pohledávky za odběrateli tvoří vysoký podíl na aktivech naší společnosti, dosud jsme neměli čas se pojištěním pohledávek zabývat. I nám občas někdo zavolá a pojištění pohledávek nám nabízí, ale zdá se nám to moc složité a drahé. Je to i tím, že je to klasický pojišťovák a o řízení pohledávek toho moc neví. Nebo volají přímo z pojišťovny. Tam mám zase obavu, že budou chválit jen své služby a já nepoznám, která z pojišťoven je lepší, na co si dát pozor, a co požadovat, aby nám služba pojištění pohledávek vyhovovala.

Tentokrát na to jdu jinak. Oslovil jsem makléře specialistu a pověřil ho přípravou výběrového řízení na pojišťovnu pohledá-

vek. Vyplnil jsem jeho dotazník, ve kterém jsou jednotné informace pro všechny čtyři pojišťovny, které nabízejí své služby v České republice. Kromě identifikace naší firmy jsem uvedl škody na pohledávkách za poslední tři roky, obrat, který plánuji v příštích 12 měsících pojistit (bez například prodejů komunálním subjektům, těm ve skupině, hotovostních či jistěných prodejů). Vyloučil jsem také obrat vůči extra bonitním odběratelům, které nechci pojišťovat. Rozčlenil jsem odběratele dle zemí a sdělil obvyklou a maximální splatnost. Chci využívat i Nejmenovité limity v mé režii, proto jsem vyplnil i hrubé rozdělení pohledávek dle výše salda a Kreditní agentury, s kterými případně spolupracuji. Nejdůležitější bylo správně vybrat odběratele, které pojišťovny předšchválí na mou požadovanou částku k pojištění, tedy Limity. To je vše a co mně nebylo jasné, to mně vysvětlil makléř.

A je to tu! Výstupy z výběrového řízení zpracované makléřem: srovnávací tabulky, průvodní zpráva, předšchválené limity a originální nabídky pojišťoven. Cena, tedy Pojistné bude vycházet z obrátu s pojištěnými odběrateli, krát pojistná sazba, většinou nižší než 0,350 % z obrátu. Pro lepší představu jde například u sazby 0,240 % o 2,4 tisíc Kč z jednoho milionu pojištěného obrátu, tedy žádná závratná částka. Ročně pak musím zaplatit minimálně okolo 100 tisíc Kč. Sazba i minimální roční pojistné závisí zejména na nejvyšším limitu. Pokud bych potřeboval vysoké Maximální ručení, například v případě jednoho limitu na největšího odběratele ve výši 15 milionů Kč (limit v částce největšího otevřeného salda pohledávek za ním), pojistka, respektive minimální pojistné ročně už zřejmě překročí 300 tisíc Kč. Vedle pojistného ještě Poplatky z Limitů, nejčastěji okolo 600 Kč ročně. Další typ nákladů už na pojistce nenajdu.

Makléř zapracoval na Jmenovitých Limitech (schvaluje pojišťovna), Nejmenovitých (v mé režii), Rychlých (automatizované ano/ne), nebo Rizikových. Pojistka bez Limitů na odběratele totiž nemá význam. Stejně jako já nebudu pojišťovat nejméně rizikové odběratele, tak i pojišťovna se svým rozhodnutím snaží vyloučit naopak ty nejrizikovější. Makléř mně pomohl tuto hranici významně posunout v náš prospěch, u Nejmenovitých limitů zase ušetřit poplatky za Limity.

Rozhodoval jsem se i na základě Lhůt, které jsou v pojistce stanoveny. Můžu obchodovat dle svého uvážení, ale abych měl pojištěno, musím dodržet Maximální (poskytnutou) splatnost (obvykle 90 až 120 dnů) a Maximálně po Lhůtě a pojištěno, tedy jak nejdéle může být nejstarší faktura neuhrazená (obvykle 30 až 90 dnů po splatnosti). Když se nejstarší nezaplacená faktura blíží povolenému maximu, musím Hlásit Hrozbu (pošlu e-mail nebo zadám do on-line systému pojišťovny).

Poslední důležitou podmínkou pojištění je Hlášení obrátu s pojištěnými odběrateli. Nejčastěji do konce dalšího měsíce, dohodnout lze i kvartálně nebo ročně.

Makléř mi doporučil pojišťovnu i podle dalších Parametrů, jako jsou moje Spoluúčast (obvykle 15 %), Minimální škoda (saldo 10 až 50 tisíc Kč) pod kterou pojišťovny dluhy neřeší,

Kresba: Miloš Krmašek

NAŠE MANŽELSTVÍ JDE DO KONKURZU. TAKŽE VYPISUJI KONKURZ NA NOVOU MANŽELKU.

Čekací lhůta (obvykle 3 až 6 měsíců) na výplatu pojistného plnění, nebo Maximální ručení (kolik dostanu, když se sejde množství škod). Také ohlídal další omezení a výluky, vyžádal si Nestandardní (pro nás výhodná) ustanovení.

Přínosem pro nás bude i bezplatné, a obvykle o mnoho účinnější Vymáhání pojištěných pohledávek. Inkasní společnost pojišťovny může vymáhat i nepojištěné pohledávky (platím většinou jen z vymožené částky).

Výběrovým řízením jsem bezplatně získal aktuální přehled o trhu s pojištěnými pohledávkami a prověřením vzorku pro mě důležitých odběratelů od čtyř nezávislých subjektů. Pokud s některou pojišťovnou uzavřu smlouvu, cena pojistky už bude obsahovat práci makléře. Specializovaný makléř mně bude nadále k dispozici pro edukaci, pomoc a průběžný servis, zejména v oblasti limitů a pojistných plnění, za necelý rok pak při obnově na další pojistné období, či při případném budoucím výběrovém řízení.

5. Kdo by lépe vymáhal justiční pohledávky – celní správa, nebo soukromí exekutoři?

Počátkem letošního roku jsme mohli zaznamenat odbornou diskusi na téma – kdo má vymáhat justiční pohledávky.

V článku „Lidé dlužní na justičních pohledávkách téměř 6 mld. Kč. Vymáhat by je měla Celní správa“ – který byl uveřejněn na serveru Česká justice dne 19. 2. 2018 – se uvádí, že vymáhací agenda soudy dlouhodobě zatěžuje. V textu se dále píše:

„Justiční pohledávky se nepromlčují a množství těch, které se nedaří vymoci, tak neustále narůstá. Nejvyšší nevyplacenou položkou jsou náhrady za ustavené advokáty, které činí do konce roku 2016 téměř 2,7 miliardy korun. Alarmující jsou i neuhrazené pohledávky za trestní řízení, téměř 1,8 miliardy korun. Na soudních poplatcích pak lidé státu dluží přes půl miliardy korun. Vymahatelnost závisí na druhu exekučního titulu – u nákladů trestního řízení, například za obhájce ex offo je většinou nízká – velká část je vůči cizincům, kteří jsou vyhoštěni z území ČR, za osobami ve výkonu trestu, kteří ve výkonu trestu nepracují a po propuštění mají hlášen trvalý pobyt na obecních úřadech. Logicky jde o osoby

nejmajetnější, které většinou nemají žádné příjmy ze zaměstnání. Podobná situace je při vymáhání pohledávek z titulu neuhrazených soudních poplatků za právníky osobami v likvidaci, kde likvidace je nařízena soudem – jedná se o tzv. prázdné společnosti, které jsou nekontaktní, nepodávají daňová přiznání apod. a většinou není zjištěn v průběhu likvidace, případně konkurzu, žádný majetek nebo v nepatrné výši. Na soudech a jiných organizačních složkách státu v resortu Ministerstva spravedlnosti se zabývá vymáháním justičních pohledávek 221 zaměstnanců. Problémem je podle ministerstva nejednotnost vymáhacích orgánů. Smlouvu se soudním exekutorem má podle posledních statistik uzavřeno 83 soudů a dalších organizačních složek státu. Naproti tomu 42 soudů a dalších organizačních složek státu si justiční pohledávky i nadále vymáhá samo prostřednictvím vlastních zaměstnanců.“

Podle ankety České justice se většina předsedů soudů přiklání k přenosu agendy vymáhání justičních pohledávek na Celní správu. I předseda Nejvyššího soudu Pavel Šámal a nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman se nedávno postavili za to, aby peněžité tresty, které pod justiční pohledávky spadají, vymáhala Celní správa. Celní správa se změnou souhlasí a je připravena se vymáhání ujmout.

Proti tomuto záměru se postavila jak celá Exekutorská komora ČR, tak i část exekutorů sdružená v Platformě pro teritorialitu. Platforma zaslala předsedovi Nejvyššího soudu Pavlu Šámalovi dopis, ve kterém navrhuje analyzovat činnost Celní správy a zjistit její přínos v porovnání s výkonem soudního exekutora.

V této úvaze se zamyslíme, zda data a informace z insolvenčních řízení mohou přispět k nalezení odpovědi na efektivitu vymáhání justičních pohledávek. Vyjdeme z hloubkové analýzy společnosti InsolCentrum, která zpracovala ekonomická data všech podnikatelských insolvencí v České republice ukončených v letech 2011, 2012, 2013. Z této analýzy použijeme údaje o míře uspokojení pohledávek dvou typů věřitelů – státních orgánů a soukromých věřitelů.

Tabulky uvádějí procento uspokojení věřitelů z hodnoty jejich přihlášených a zjištěných pohledávek.

Věřitelé – státní sektor	
Celní správa	6,0%
Finanční správa	3,2%
Správa sociálního zabezpečení	3,8%
Zdravotní pojišťovny	2,3%

Věřitelé – soukromý sektor	
Banky	8,0%
Ostatní soukromí věřitelé	6,3%

Zdroj: InsolCentrum, roky 2011 – 2013

Z údajů vyplývá, že soukromí věřitelé jsou efektivnější než státní orgány. A to přesto, že státní orgány jsou vybaveny profesionálním aparátem, informacemi a pravomocí v oblasti výkonu rozhodnutí, které soukromí věřitelé k dispozici nemají.

Z hodnocení úspěšnosti státních orgánů dopadla Celní správa nejlépe. Důvodem je vyšší míra zajištění majetku dlužníků, která vychází z charakteru činnosti celních úřadů. Úspěšnost pohledávek vymáhaných prostřednictvím soudních exekutorů se uvádí ve výši 20% z původní hodnoty dluhů /zdroj: průzkum Exekutorské komory r. 2015/.

Odpověď na otázku, kdo by efektivněji vymáhal justiční pohledávky, se jeví jednoznačně. Justiční pohledávky jsou velmi nebonitní, takže nelze očekávat významnou návratnost. Riziko marně vynaložených nákladů by v případě neúspěchů nesli soudní exekutoři jako své podnikatelské riziko. V případě Celní správy by muselo dojít k jejímu personálnímu a materiálnímu posílení, jehož náklady by byly hrazeny ze státního rozpočtu.

Článek připravili:

JUDr. Pavel Staněk, prezident ČAV

Ing. Josef Petříček, ekonom, viceprezident ČAV

Ing. Tomáš Jandera, jednatel,

majitel INSCOM, s.r.o., www.inscom.cz

JUDr. Jarmila Veselá, jednatelka

InsolCentrum, s.r.o.

Mgr. Bc. Jan Mašek, společník Administrace

insolvenční CITY TOWER, v.o.s.

Minulý měsíc bylo vyhlášeno 48 bankrotů obchodních společností, méně než v lednu

V únoru letošního roku bylo vyhlášeno 48 bankrotů obchodních společností, což je třetí nejmenší počet za posledních 10 let. Dále bylo vyhlášeno 480 bankrotů fyzických osob podnikatelů a 1 040 osobních bankrotů. Zároveň bylo podáno 90 návrhů na bankrot obchodních společností, 496 návrhů na bankrot fyzických osob podnikatelů a 1 209 návrhů na osobní bankrot. Vyplyvá to z analýzy společnosti CRIF na základě dat portálu www.informaceofirmch.cz.

V únoru roku 2018 bylo vyhlášeno o jedenáct bankrotů obchodních společností (OS) méně než v lednu a zároveň bylo podáno o pět návrhů na bankrot OS více než v lednu. Počet bankrotů fyzických osob podnikatelů (FOP) se oproti led-

nu zvýšil o 58 a počet návrhů na bankrot FOP se zvýšil o 60.

„Počet vyhlášených bankrotů obchodních společností byl v únoru třetí nejnižší od začátku roku 2008. Nižší byl přitom pouze v pro-

sinci a v červenci roku 2017. To, že tři nejnižší hodnoty jsme zaznamenali v rámci posledních 12 měsíců, ukazuje, že nejde o jednorázový výkyv, ale že stále pokračuje trend postupného snižování počtu vyhlášených bankrotů obchodních společností,“ říká Věra Kameníčková, analytička společnosti CRIF – Czech Credit Bureau.

Od března roku 2017 do února 2018 bylo vyhlášeno 710 bankrotů obchodních společností, což je o 222 bankrotů (24%) méně než v předchozím období. Od roku 2008 jde také o nejnižší součet počtu bankrotů vyhlášených ve 12 po sobě jdoucích měsících. „Zatímco ještě před třemi lety bylo vyhlášováno v průměru 99 firemních bankrotů měsíčně, v současnosti je to v průměru pouze 59 bankrotů,“ upozorňuje Věra Kameníčková.